

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 14C/16/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6919202395
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kvetková
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2019:6919202395.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota sudkyňou JUDr. Vierou Kvetkovou v právnej veci žalobcu: Sociálna poisťovňa Bratislava, IČO: 30 807 484, so sídlom Bratislava, Ul. 29. augusta 8 a 10 proti žalovaným: 1/ X. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X., P. XXXX/XX, zastúpeného JUDr. Milotou Ferenčíkovou, PhD., advokátkou so sídlom Malý Čepčín 5 a 2/ Komunálna poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, IČO: 31 595 545, so sídlom Bratislava, Štefánikova 17, zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária Miroslav Maďar, s.r.o., so sídlom Banská Bystrica, Robotnícka 6, o zaplatenie sumy 16.033,60 eur, takto

rozhodol:

I. Žalovaní 1/ a 2/ s ú p o v i n n í zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 16.033,60 eur s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného, a to v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobcovi s a n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 06.05.2019 domáhal proti žalovaným 1/ a 2/ zaplatenia sumy 16.033,60 eur z toho dôvodu, že v období od 18.05.2016 do 17.05.2018 vyplácal F. M. vdovský dôchodok v sume 6.938,08 eur a maloletým deťom - G. a D. M. sirotsky dôchodok v sume 2krát po 4.547,76 eur, a to titulom úmrtia manžela a otca menovaných, ktoré dňa 18.01.2006 zavinil žalovaný 1/ pri dopravnej nehode. Motorové vozidlo žalovaného 1/, prevádzkou ktorého bola spôsobená dopravná nehoda, bolo v tomto čase poistené v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z. (ďalej len ZoPZP") u žalovaného 2/. Žalovaný 1/ predmetný nárok žalobcovi neuhradil, a to aj napriek písomnej výzve č. 29/2018 zo dňa 08.06.2018, v ktorej mu žalobca uložil lehotu na zaplatenie do 15 dní od jej doručenia, t.j. od 15.06.2018. Žalovaný 2/ takisto predmetný nárok žalobcovi neuhradil, aj hoci mal o ňom vedomosť z oznámenia žalovaného 1/.

2. Súd pôvodne rozhodol vo veci platobným rozkazom, voči ktorému podali odpor obaja žalovaní.

2.1 Žalovaný 1/ v odpore zo dňa 10.06.2019 uviedol, že:

- žalobca mu doručil výzvu na zaplatenie zo dňa 08.06.2018, ktorú žalovaný 1/ následne preposlal žalovanému 2/ za tým účelom, aby priamo žalovaný 2/ uhradil žalobcovi nárok na náhradu škody vyčíslený v predmetnej výzve vo výške 16.033,60 eur, pričom žalovaný 1/ o tejto skutočnosti žalobcu informoval,

- žalovaný 2/ predmetné plnenie žalobcovi neposkytol a nepodal ani písomné vyjadrenie ku dôvodom, pre ktoré odmietol žalobcovi plniť,

- v čase dopravnej nehody (dňa 18.01.2006) bol poistený titulom povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len "PZP") u žalovaného 2/, ktorý riadne uhradil žalobcovi škodu vzniknutú (v príčinnej súvislosti s totožnou dopravnou nehodou) za obdobie od 18.01.2006 do 17.01.2014,

- v predmetnom konaní je pasívne legitimovaný len žalovaný 2/, nie však aj žalovaný 1/, a preto žiada súd, aby bola žaloba voči žalovanému 1/ zamietnutá v celom rozsahu.

2.2 Žalovaný 2/ v odpore zo dňa 03.06.2019 uviedol, že:

- žalobou uplatnený nárok je potrebné posudzovať podľa právnej úpravy účinnej v čase, kedy došlo ku dopravnej nehode (dňa 18.01.2006), t.j. podľa ustanovenia § 4 ods. 2 ZoPZP v znení účinnom do 12.04.2006 (teda v znení novely - zák. č. 747/2004 Z.z.), ktoré neupravovalo povinnosť žalovaného 2/ uhradiť žalobcovi nárok na vyplatené dôchodkové dávky, a preto takýto nárok žalobcu nespadá pod (vtedajší) rozsah zákonného krytia a žalovaný 2/ nie je povinný tieto dávky žalobcovi uhradiť,
- povinnosť žalovaného 2/ uhradiť z PZP aj dávky dôchodkového poistenia iným subjektom vrátane žalobcu bola prvýkrát upravená až v novele ZoPZP - zákon č. 110/2007 Z.z. s účinnosťou od 01.04.2007, avšak táto právna úprava sa vzťahovala len na právne vzťahy vzniknuté od 01.04.2007,
- zo znenia § 5 ods. 1 ZoPZP, účinného v čase dopravnej nehody, vyplýva, že žalovaný 2/ za žalovaného 1/ nenahradí škodu, ak ide o zodpovednosť za škodu, ktorej vznik nie je v príčinnej súvislosti s poistnou udalosťou,
- zo znenia § 2 písm. g) ZoPZP, účinného v čase dopravnej nehody, vyplýva, že žalobca nemá postavenie poškodeného obsahovo zodpovedajúce zákonnej definícii,
- v predmetnom konaní je pasívne legitimovaný len žalovaný 1/, nie však aj žalovaný 2/, a preto žiada súd, aby bola žaloba voči žalovanému 2/ zamietnutá v celom rozsahu.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s Výzvou č. 29/2018 zo dňa 08.06.2018, Trestným rozkazom Vojenského odvodového súdu Banská Bystrica č.k. 3T/26/2006-134 zo dňa 28.07.2006, potvrdením zo dňa 31.05.2018 vrátane rozpisov vyplatených dávok, oznámením o poistnom plnení zo dňa 16.04.2019 a obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 13C/2/2017.

4. Z trestného rozkazu Vojenského odvodového súdu Banská Bystrica č.k. 3T/26/2006-134 zo dňa 28.07.2006, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12.08.2006, súd zistil, že žalovaný 1/ bol uznaný vinným zo spáchania prečinu usmrtienia podľa § 149 ods. 1 a ods. 2 písm. a) Trestného zákona, nakoľko dňa 18.01.2006 medzi obcami Bakta a Bátka viedol osobné motorové vozidlo zn. VW Polo s EVČ: R. XXX L. (ďalej len "vozidlo žalovaného 1/"), pričom neprispôbil rýchlosť jazdy stavu a povahe vozovky a svojím schopnostiam, ako aj poveternostným podmienkam a prešiel do protismeru, kde sa čelne zrazil s oproti idúcim osobným motorovým vozidlom zn. Fiat Punto s EVČ: R. XXX L., následkom čoho vodič tohto vozidla E.. Š. M. (ďalej len "poškodený") utrpel ťažké zranenia, ktorým po prevoze do nemocnice podľahol.

5.1 Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 13C/2/2017 súd zistil, že rozsudkom č.k. 13C/2/2017-187 zo dňa 06.02.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12.03.2018, boli žalovaní 1/ a 2/ zaviazaní na zaplatenie sumy 12.635,90 eur a súčasne bol žalovaný 1/ ešte osobitne zviazaný na zaplatenie sumy 5.671,42 eur, všetko v prospech žalobcu titulom náhrady škody, ktorá žalobcovi vznikla vyplatením dôchodkových dávok (vdovského dôchodku a sirotských dôchodkov) pozostalým po nebohom poškodenom, a to F. M. a spoločným maloletým deťom - G. L. D. M., pričom išlo o škodu, ktorá vznikla v súvislosti totožnou poistnou udalosťou (dopravnou nehodou zavinenou žalovaným 1/ dňa 18.01.2006).

5.2 Zo spisu tiež vyplýva, že žalovaný 2/ používal rovnakú argumentáciu (ako v odpore v terajšom konaní) na podporu svojho tvrdenia o tom, že v tejto veci nie je pasívne legitimovaný, pričom súd sa s jeho názorom nestotožnil a žalovaného 2/ považoval za pasívne legitimovaného. Súčasne skonštatoval, že poistený/žalovaný 1/ (tiež X. W.) má a aj v čase vzniku škodovej udalosti (tiež dopravnej nehody zo dňa 18.01.2006) mal právo, aby poisťovateľ/žalovaný 2/ (tiež Komunálna poisťovňa, a.s.) za neho nahradil Sociálnej poisťovni uplatnené, preukázané a vyplatené dôchodkové dávky (v tomto prípade vdovský dôchodok a sirotské dôchodky za obdobie od 18.01.2014 do 17.05.2016 v celkovej sume 18.307,32 eur).

5.3 Z Oznámenia o poistnom plnení zo dňa 16.04.2019, predloženého žalobcom v terajšom konaní, súd zistil, že žalovaný 2/ predmetnú škodu vo výške 12.635,90 eur už žalobcovi nahradil.

6. Z rozpisu vyplatených dávok v rokoch 2016, 2017 a 2018 a z potvrdenia o výške vyplatených dávok dôchodkového poistenia zo dňa 31.05.2018 súd zistil, že F. M. (vdove po nebohom poškodenom a súčasne zákonnej zástupkyňi maloletých detí) bol zo strany žalobcu

- za obdobie od 18.05.2016 do 31.12.2016 vyplatený vdovský dôchodok vo výške 2.114,04 eur a sirotské dôchodky vo výške dvakrát po 1.391,52 eur,
- za obdobie od 01.01.2017 do 31.12.2017 vyplatený vdovský dôchodok vo výške 3.476,40 eur a sirotské dôchodky vo výške dvakrát po 2.277,60 eur,

- za obdobie od 01.01.2018 do 17.05.2018 vyplatený vdovský dôchodok vo výške 1.347,64 eur a sirotské dôchodky vo výške dvakrát po 878,64 eur,
čo predstavuje vdovský dôchodok spolu vo výške 6.938,08 eur a sirotské dôchodky spolu vo výške 9.095,52 eur, t.j. celkove jej žalobca vyplatil sumu 16.033,60 eur.

7.1 Z výzvy č. 29/2018 zo dňa 08.06.2018 vyplýva, že žalobca vyzval žalovaného 1/ na zaplatenie sumy 16.033,20 eur v lehote 15 dní od doručenia predmetnej výzvy. K doručeniu výzvy žalovanému 1/ došlo dňa 15.06.2018.

7.2 Predmetná škoda nebola žalobcovi zo strany žalovaných 1/ a 2/ doteraz uhradená.

8. Na základe uvedených skutočností má súd za preukázané, že:

- ku vzniku škody na strane žalobcu došlo vyplatením dávok dôchodkového poistenia oprávneným osobám (pozostalým po poškodenom) vo výške 16.033,60 eur, pričom sa tak stalo v priamej príčinnej súvislosti s poistnou udalosťou (dopravnou nehodou) zo dňa 18.01.2006,
- žalovaný 1/ preukázateľne zavinil vznik poistnej udalosti zo dňa 18.01.2006 s následkom smrti pre poškodeného, ako aj s následkom vzniku práva pozostalých na vyplácanie dávok dôchodkového poistenia zo strany žalobcu, a preto žalovaný 1/ zodpovedá za škodu, ktorú svojim protiprávnym konaním spôsobil,
- žalovaný 2/ ako poisťovateľ mal so žalovaným 1/ ako poisteným v čase poistnej udalosti uzavretú poistnú zmluvu v zmysle ZoPZP, ktorej predmetom bolo poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou osobného motorového vozidla žalovaného 1/ značky VW Polo s EVČ: R. XXX L..

9. S námietkami žalovaných 1/ a 2/, že nie sú vo veci pasívne legitimovaní, nakoľko podľa tvrdenia žalovaného 1/ je pasívne legitimovaný len žalovaný 2/ a podľa tvrdenia žalovaného 2/ je pasívne legitimovaný len žalovaný 1/, sa súd vysporiadal takto:

9.1 Pod vecnou legitímáciou, či už aktívnou alebo pasívnou, sa v občianskom súdnom procese vo všeobecnosti rozumie oprávnenie alebo povinnosť strany sporu, ktoré vyplývajú z hmotného práva. Vecnú legitímáciu má ten, komu svedčí stav z hmotného práva, teda kto je nositeľom subjektívneho práva (aktívna vecná legitímácia) alebo nositeľom subjektívnej povinnosti (pasívna vecná legitímácia), o ktorých sa v konaní rozhoduje.

9.2 Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu) alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy, a to aj v prípade, že ju žiadna zo strán sporu nenamieta.

10.1 Súd považuje tvrdenie žalovaného 1/ o absencii jeho pasívnej legitímácie za nedôvodné, nakoľko žalovanému 1/, ktorý škodu spôsobil svojim zavineným protiprávnym konaním, vznikla povinnosť nahradiť žalobcovi škodu v zmysle § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej len "ZoSP"), a preto súd dospel k záveru, že žalovaný 1/ je v prejednávanej veci pasívne legitimovaný.

10.2 Podľa § 238 ods. 1 ZoSP - Sociálna poisťovňa má právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineneho protiprávneho konania; výšku škody preukazuje Sociálna poisťovňa potvrdením príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne o výške vyplatených dávok.

11.1 Súd považuje tvrdenie žalovaného 2/ o absencii jeho pasívnej legitímácie za nedôvodné, nakoľko žalovanému 2/, ktorý v rozhodujúcom čase vystupoval ako poisťovateľ v zmysle ZoPZP v súvislosti s vozidlom žalovaného 1/, vznikla povinnosť nahradiť žalobcovi škodu v zmysle § 15 ods. 1 ZoPZP, a preto súd dospel k záveru, že aj žalovaný 2/ je v prejednávanej veci pasívne legitimovaný.

11.2 Podľa § 15 ods. 1 ZoPZP - náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovni a je povinný tento nárok preukázať.

11.3 Súd sa nestotožnil s tvrdením žalovaného 2/ o nedostatku jeho pasívnej legitímácie, ktoré žalovaný 2/ vo svojom odpore zdôvodňoval tým, že v zmysle znenia § 4 ods. 2 písm. a) ZoPZP účinného do 31.03.2007 (t.j. aj v čase dopravnej nehody) bolo možné uhrádzať zo strany poisťovateľa za poisteného nároky poškodenému, nie však aj Sociálnej poisťovni; uhrádzať škodu aj Sociálnej poisťovni bolo podľa žalovaného 2/ možné až od 01.04.2007, čo sa však už nedá aplikovať na predmetnú právnu vec.

11.4 Súd sa však s týmto názorom žalovaného 2/ nestotožňuje. Podľa názoru súdu je poisťovateľ povinný titulom povinného zmluvného poistenia uhradiť za poisteného nároky Sociálnej poisťovne na náhradu

škody z dôvodu vyplatených dávok dôchodkového poistenia, keďže Sociálnu poisťovňu (ako inštitúciu, ktorá vypláca dávky dôchodkového poistenia) bolo možné podľa § 4 ods. 2 písm. a) ZoPZP aj v znení účinnom do 31.03.2007 subsumovať pod pojem "poškodený". Poisťovateľ je povinný plniť za poisteného a poistený má právo podľa § 4 ods. 2 písm. a) ZoPZP účinného do 31.03.2007, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu dávok dôchodkového poistenia. Pokiaľ Sociálna poisťovňa vyplatila dávky dôchodkového poistenia poškodenému (resp. pozostalým po nebohom poškodenom) neznamená to, že povinnosť poisťovateľa plniť za poisteného uplatnené nároky na náhradu dávok dôchodkového poistenia zanikla. Medzi regresné nároky, ktoré je poisťovateľ povinný za poisteného nahradiť, nepochybne - aj podľa ZoPZP účinného do 31.03.2007 - patria dávky dôchodkového poistenia. ZoPZP účinný od 01.04.2007 v ustanovení § 4 ods. 3 takisto upravuje nárok na náhradu dôchodkových dávok, pričom novelizované znenie uvedeného ustanovenia si nemožno vykladať tak, že sa ním rozširuje pôvodný rozsah nárokov o nárok na náhradu za vyplatené dôchodkové dávky, keďže náhrada týchto dávok bola právne prípustná aj v ZoPZP účinného do 31.03.2007, rovnako ako aj v znení účinnom od 01.04.2007. Novelou ZoPZP - zákonom č. 110/2007 Z.z. zákonodarca len reagoval na vzniknutý stav týkajúci sa regresných nárokov zdravotných poisťovní a Sociálnej poisťovne a v záujme odstránenia vznikajúcich pochybností na strane poisťovateľov ohľadne úhrad týchto regresných nárokov, naformuloval - dostatočne zrejším spôsobom, nepripúšťajúcim iný výklad - úpravu práva poisteného na to, aby poisťovateľ za neho uhradil uplatnené, preukázané a vyplatené nároky tým subjektom (zdravotným poisťovňami a Sociálnou poisťovňou), ktoré príslušné dávky vyplácajú. Súd pri svojom rozhodovaní prihliadal aj na rozhodovaciu prax súdov v obdobných právnych veciach vrátane konania vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 13C/2/2017, v ktorom sa rozhodovalo o nárokoch žalobcu vzniknutých z totožnej poistnej udalosti.

11.5 Podľa § 4 ods. 2 písm. a) ZoPZP v znení účinnom do 31.03.2007 - poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, ako aj škody vzniknutej úhradou nákladov zdravotnej starostlivosti, dávok nemocenského poistenia a dávok dôchodkového poistenia.

11.6 Podľa § 4 ods. 2 písm. a) ZoPZP v znení účinnom od 01.04.2007 - poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.

11.7 Podľa § 4 ods. 3 ZoPZP v znení účinnom do 31.03.2007 - poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

11.8 Podľa § 4 ods. 3 ZoPZP v znení účinnom od 01.04.2007 - poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil príslušným subjektom uplatnené, preukázané a vyplatené náklady zdravotnej starostlivosti, nemocenské dávky, dávky nemocenského zabezpečenia, úrazové dávky, dávky úrazového zabezpečenia, dôchodkové dávky, dávky výsluhového zabezpečenia a dôchodky starobného dôchodkového sporenia, ak poistený je povinný ich nahradiť týmto subjektom.

11.9 S poukazom na uvedené skutočnosti súd konštatuje, že žalovaný 1/ má v súvislosti s poistnou udalosťou zo dňa 18.01.2006 právo na to, aby žalovaný 2/ uhradil dávky dôchodkového poistenia žalobcovi a žalobca má tomu zodpovedajúce právo požadovať úhradu predmetného regresného nároku od žalovaného 2/.

12. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti súd žalobcovi uplatnený nárok v plnom rozsahu, ako dôvodný, priznal.

13. O nepriznaní nároku na náhradu trov konania žalobcovi súd rozhodol z toho dôvodu, že žalobca si v konaní žiadne trovy neuplatnil a ani zo spisu žiadne trovy v jeho prospech nevyplývajú. Je však potrebné uviesť, že žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešný v plnom rozsahu, by inak nárok na náhradu trov konania podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku patrilo.

14. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

15. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Rimavská Sobota.

V odvolaní sa musí podľa § 127 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania a podpis.

V odvolaní je potrebné, podľa § 363 Civilného sporového poriadku, popri vyššie uvedených všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 125 ods. 3 Civilného sporového poriadku treba odvolanie predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý ďalší subjekt v konaní dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Rozsah, v akom sa rozsudok napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak si žalovaní 1/ a 2/ dobrovoľne nespĺnia povinnosť uloženú týmto rozhodnutím, má žalobca možnosť domáhať sa svojho nároku proti žalovaným prostredníctvom exekúcie.